



Tisztelt Államtitkár Úr!

Köszönettel vettük levelét, amelyben régi-új sztrájkköveteléseinkre reagál, de egyúttal felhívjuk figyelmét, hogy ezzel nem tesz eleget a sztrájkokról szóló 1989. évi VII. törvényben előírt egyeztetési kötelezettségének. Kérjük, hogy válaszaink mérlegelése után szíveskedjék előállni érdemi ajánlattal, de mindenekelőtt is az egyeztetés javasolt időpontjával. Javasoljuk: az egyeztetés időpontja 2023. december 18. és 22. közötti időszakra essen annak érdekében, hogy addig a kormány az egyes követelések kapcsán konkrét ajánlatot dolgozzon ki. Amennyiben a jövő hét folyamán nem kapunk választ az egyeztetés időpontjára, kénytelenek vagyunk a kormány törvénytértése miatt bírósághoz fordulni.

Levelükre reagálva az alábbiakat javasoljuk megfontolásra:

I. A pedagógusok új életpályájáról szóló törvényt vonják vissza!

A pedagógusok számára nem volt választék, így az, hogy valaki vagy elfogadja az új jogállási törvényt, vagy távozik a pályáról, nem magyarázható úgy, hogy az adott törvény hatálya alatti foglalkoztatást választotta volna. 99 százalékról pedig végleg nem beszélhetünk, mivel közel ötezeren szüntették meg a jogviszonyukat csak az állami iskolákban – a többi köznevelési intézményből távozók száma nem ismert –, és a tankerületi központok által adott adatok szerint a státusztörvénnyel összefüggésben legalább 2478-an hagyták ott az állásukat, ami nem lehet az összlétszám 1%-a, mert akkor az állami köznevelési intézményben dolgozók létszáma előtte 247 800 fő lett volna.

II. Azonnali, 50 százalékos béremelést minden köznevelésben dolgozó számára!

Örülünk, hogy elismeri: azonnali, 50%-os bérkövetelésre volna szükség. Semmiféle megállapodás vagy jogszabályi rendelkezés nem írja azonban elő, hogy az EFOP Plusz programban vállalt béremelés fedezetének csak töredékét biztosító uniós támogatásnak vagy egy részének először meg kellene érkeznie ahhoz, hogy a közoktatásban dolgozók illetményét emeljék. Ahogy az EFOP Plusz keretében tett egyéb olyan vállalások esetében sem, amelyeknek költségvetési vonzata van, és uniós támogatások nélkül is teljesültek, a pedagógusbérek emelésénél sem kötelező várni a támogatások folyósításának megkezdésére. A béremelés pusztán politikai akarat kérdése, főképpen, ha arra gondolunk, hogy idén hány olyan kormánydöntés született, amely alapján közpénzekből nem kötelező állami feladatellátás valósul meg, és volumenükben jóval nagyobb költségvetési terhet jelentenek, mint a pedagógusbéremelés költségigénye.

III. A pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak neveléssel-oktatással lekötött munkaideje heti 22 óra legyen!

Nem tudjuk értelmezni azt a választ, hogy a pedagógusok kötelező óraszámának heti 22 órára történő beállítása „jelenleg nem aktuális”. Magyarországon a teljes heti munkaidő 40 óra. Az a szándékunk a heti kötelező óraszám korábbi szintre történő visszaállításával, hogy legalább a

heti 40 óra munkaidőhöz közelítsen a pedagógusok munkaterhelése. Itt jegyezzük meg, hogy az e témában eddig egyetlen tudományos kutatás szerint még a heti 22 óra kötelező óraszámmal is 40 órát jóval meghaladó az átlagos munkaterhelés, nem beszélve arról, hogy a túlmunka nagy részét a köznevelési törvény bevezetése óta nem fizetik ki, és ez a helyzet nem javul, csak tovább romlik a státusztörvény szerinti munkaidő-beosztás bevezetésével. Itt hívjuk fel figyelmét arra, hogy a 96 órán belül elrendelt eseti helyettesítések mindegyikét rendkívüli munkaidőként ki kell fizetni, továbbá minden, tanórán és óvodai foglalkozáson kívüli programon való részvételt. Ezekkel kapcsolatban számos jogerős ítélet született. Egy jogállamban nem fordulhat elő, hogy mindenki csak munkaügyi perrel jusson hozzá az őt megillető, túlmunkára eső illetményre és bérpótlékra. Követeljük, hogy a teljes foglalkoztatotti körnek legalább a hároméves elévülési időn belül a fentiek szerint elrendelt többletmunkát fizessék ki, és ehhez a központi költségvetésből minden állami és önkormányzati munkáltató kapja meg a fedezetet!

IV. Vezessenek be ötelemű bérrendszert! Ezen belül:

1. Kerüljön újra bevezetésre a garantált illetményeket tartalmazó előmeneteli és illetményrendszer! Az illetmény alapja a mindenkori minimálbér legyen!

Azt tudjuk, hogy a státusztörvénnyel megszűnik az illetmény-előmeneteli rendszer. Követelésünk arra irányul, hogy ne szüntessék meg a kiszámítható előmeneteli rendszert, egyedül a törvény nevében megjelenő életpályát, és ne vezessék be a tág bérsávokat, amelyekkel a foglalkoztatottak teljes mértékben kiszolgáltatottá válnak a munkáltatói és a fenntartói akaratnak. Egyébiránt a státusztörvény a 2024. január 1-jétől bevezetendő illetménysávokhoz olyan szempontokat rendel, amelyeket a munkáltatók a várható illetmények meghatározásakor figyelmen kívül hagytak. Ezért fordult elő, hogy a pedagógusok többsége az egyes fokozatokhoz rendelt bérsávok alsó határához közelítő várható illetményről kapott tájékoztatást akkor is, ha a törvényben feltüntetett szempontok többségének megfelelt. Nem állja meg a helyét az a munkáltatói érvelés, hogy a differenciálásra csak a teljesítményértékelés 2025-ben történő bevezetése után kerül sor, mivel az illetmények megállapításához felsorolt szempontokat a törvény szerint 2024. január 1-jétől kell alkalmazni. Ez is mutatja a bevezetendő rendszer alkalmatlan voltát, amely nem, hogy nem teszi a pedagóguspályát vonzóvá, ahogy az a kormány EU-nak tett vállalása szerint kötelező volna, hanem egyenesen taszítóvá teszi, mivel ahelyett, hogy kiszámítható életpályát biztosítana, a törvény hatálya alá tartozók kiszolgáltatottá válását erősíti.

2. Követeljük a pótlékok és megbízási díjak látható mértékű emelését!

Ennek részleteiről nyitottak vagyunk bármilyen megoldásra.

Erre vonatkozóan nem kaptunk ajánlatot. A követelés azt célozza, hogy a pótlékok és megbízási díjak ne a mostani százalékokkal, hanem ennél nagyobb mértékben emelkedjenek és ne a távoli, kiszámíthatatlan jövőben, hanem minél előbb. Erről várjuk ajánlatukat.

3. A túlmunkát fizessék ki! 22 órán felül minden gyermekkel töltött munkaidő kerüljön kifizetésre az alábbi képlet szerint: alapilletmény osztva a 4,33 X 22 szorzatával!

A válaszban közöltek egyrészt nem felelnek meg a valóságnak (lásd feljebb a 3. pontra adott válaszunkat), másrészt követeljük, hogy szűnjön meg minden, a státusztörvényben előírt, díjazás nélküli többletmunka!

4. Legyen külön forrás a tanórák, foglalkozáson kívüli feladatok ellátására: ennek alapja az alapbértömeg 10%-a legyen! (szalagtűző iskolaműsorok, versenyeztetés, kirándulások, pályázatok írása, és minden más, tanórán, ill. foglalkozáson kívüli tevékenység)

Munkajogi szempontból értelmezhetetlen választ kaptunk. Álláspontunk szerint minden munkakörbe tartozó feladat ellátását „honorálni” kellene, mégpedig pénzzel és nem pedig díjazás nélkül elvárni ezek ellátását. A státusztörvény szerint a pedagógus-munkakörökben nincs rendkívüli munkaidő, ami egészen elképesztő. A követelés arra irányul, hogy ne legyen olyan munkavégzés, amelyért nem jár pénzbeli ellenérték.

5. Biztosítsanak fedezetet intézményen belüli belső értékelés alapján helyi differenciálásra, melynek szempontjait az alkalmazotti testület határozza meg! (Az alapbértömeg 10-15%-a legyen szétosztható!)

A válasz arra utal, hogy annak megfogalmazója nem ismeri a státusztörvény vonatkozó rendelkezését. Ugyanis az az extrém bérsávokon belüli differenciálást a munkáltató mérlegelési jogkörébe helyezi. E tekintetben a törvény objektív szempontokat is meghatároz, amelyeket egyébként a várható illetmények kialakításakor a munkáltató nem vett figyelembe. A teljesítményértékelés, amelyet 2025-től a munkáltató évenként a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint végez, a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak teljesítményét méri a törvény szerint, tehát nem keverendő össze a státusztörvény 98. § (2) bekezdésében felsorolt szempontsorról. Mivel sem a törvényben, sem a végrehajtási rendeletben nincs a törvény 98. § (2) bekezdésében szereplő szempontok súlyozásáról szóló szabály, a munkáltató láthatóan teljes mértékben szabad mérlegelési jogkörben dönthet az illetményekről, amelyek igazságos megállapításán nem segít semmiféle, ezt még tovább differenciáló ún. teljesítményértékelési rendszer, főképpen, ha azt hozzá nem értők állítják össze, ahogy az a kipróbálás szakaszában látványosan megbukott eddig ismert teljesítményértékelési rendszerrel történt.

V. Töröljék el a teljesítményértékelési rendszert!

A teljesítményértékelési rendszer koncepciója ismert és a kipróbálásának eredménye is, erre alapoztuk követelésünket. A teljesítményértékelési rendszer a pilot során megbukott. Szakmai tekintetben elfogadhatatlan egy olyan rendszer bevezetése, amely a nevelőtestületet három csoportra osztaná, a pedagógusokat egymással szembe állítaná, ahelyett, hogy a jogalkotó arra törekedne, hogy a nevelőtestületek egymással együttműködő pedagógusok alkotó és szakmai autonómiával rendelkező közösségeként működjenek. A szakmai szempontból teljességgel elhibázott értékelési szempontokról nemcsak a szakszervezetek, hanem szakmai szervezetek is megfogalmazták elmarasztaló véleményüket.

VI. Minden, gyermekekkel töltött munkaidőt ismerjenek el tanítással lekötött munkaidőnek!

Minden gyermekekkel töltött idő egyben tanulással töltött idő, így a felügyelet időtartama is, hiszen a gyermekek nemcsak a tanórán tanulnak, hanem azon túl is. Ezek szétválasztása minden szakmai alapot nélkülöz, és pusztán azt célozza, hogy a lehető legkevesebbet fizessenek az elvégzett munka ellenértékéért. Ezért ez a válasz elfogadhatatlan.

VII. Töröljék el az oktatásban dolgozók sztrájkjogát korlátozó rendelkezéseket!

A sztrájkjogot súlyosan korlátozza, gyakorlatilag ellehetetleníti a sztrájk alatti tanítási kötelezettség. Melyik civilizált országban van olyan szabály, amely sztrájk alatt tanítást ír elő a sztrájkoló tanárok számára?

VIII. A kormány hozzon létre európai normáknak megfelelő érdekegyeztető tanácsot!

Követeljük, hogy olyan érdekegyeztető tanács jöjjön létre, amelyben nem a kormány által létrehozott vagy kormánytól függő szervezetekkel a kormány gyakorlatilag magát megsokszorozva vesz részt! Álegyeztetések helyett valódi, érdemi egyeztetéseket követelünk!

IX. Töröljék el a szakszervezetek működését és jogait korlátozó rendelkezéseket, azaz:

a) Töröljék el a reprezentativitásra vonatkozó szabályokat!

b) Vonják vissza a szakszervezeti tagdíjak munkáltató által történő átutalását tiltó rendelkezéseket!

A reprezentativitás a munka világában már nem létező fogalom, és enélkül is tud működni az érdekegyeztetés. Ahogy a pártok, politikai szervezetek esetében sincs taglétszámmra vonatkozó szabály, követeljük, hogy a státusztörvény hatálya alatt működő munkáltatóknál, fenntartóknál és országos szinten se legyen ilyen jogkorlátozás! A Parlament üres lenne, ha a taglétszámtól és nem a támogatottság mérésének eredményétől függene a hatalomgyakorlás joga.

A bankolási lehetőségek nem teszik lehetővé, hogy a szakszervezeti tagdíjak automatikusan kövessék a munkabérek változását. A munkáltató számára nem jelentett eddig sem terhet, hogy számítógépes rendszerében beállítson a munkabér meghatározott százalékának megfelelő tagdíjat. A közsférában működő szakszervezeteket sújtó rendelkezés, amely megtiltja a munkáltató számára a szakszervezeti tagdíjak szakszervezetek felé történő átutalását, kifejezetten a szakszervezetek e csoportját érintő diszkriminatív és anyagi ellehetetlenítésükre irányuló hatalmi lépés, amely ellen a leghatározottabban tiltakozunk és követeljük annak visszavonását!

A szakszervezetek működésének korlátozása már csak azért is felháborító, mert a szakszervezetek nemcsak a fizető tagok érdekeit képviselik, ez is megalapozza követelésünk jogosságát!

Kérjük Önt, vegye figyelembe álláspontunkat és mielőbb értesítsen a tárgyalás időpontjáról!

Budapest, 2023. december 8.

Üdvözlettel:



Totyik Tamás

Nagy Erzsébet

